

401/2015/Ált.

Tárgyalja:

- Terület- és Vidékfejlesztési
Bizottság

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Megyei Közgyűléshez -

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Települési Szilárdhulladék-gazdálkodási
program megvalósításának helyzetéről**

Tájékoztató a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Települési Szilárdhulladék-gazdálkodási program megvalósításának helyzetéről

1. Bevezetés

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás a 2006. március hó 06. napján kelt Alapítói Okirattal és elfogadott Társulási Megállapodással jött létre Nyíregyházán. Tagjai: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, 229 Szabolcs-Szatmár-Bereg és 11 Borsod-Abaúj-Zemplén megyei önkormányzat. A Társulás 4/2013. (VI. 26.) számú határozatával elfogadott módosított Társulási Megállapodás szerint a Társulás tagjainak száma 239¹.

A Társulás 2014. december 08-án újraválasztott elnöke: **Seszták Oszkár**, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke

A Társulás alelnöke: **Jászai Menyhért**

A Társulás divízió alelnökei: **Hanusi Péter** és **Maklári Balázs**.

A módosított Társulási Megállapodás alapján a Társulás munkaszervezeti feladatait a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzati Hivatal látja el, míg az SZSZBMFÜ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft. projektmenedzsment szervezetként, a projektek megvalósításához szükséges operatív feladatokat végzi.

A Társulás tagönkormányzatainak önkormányzati feladatellátási körébe tartozik a településeken az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési szilárdhulladék-kezelése a hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása. Az önkormányzatok e kötelezettségük teljesítése érdekében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei regionális Szilárdhulladék-gazdálkodási Rendszer megvalósítására és a meglévő rendszerekkel együtt történő üzemeltetésére hozták létre a Társulást.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területfejlesztési Tanács (továbbiakban: Megyei Területfejlesztési Tanács) vezetésével 2000-ben dolgozta ki a megyében keletkező települési szilárdhulladékok-kezelésének koncepcióját. Erre alapozva 2001-ben készült el a megye települési szilárdhulladék-kezelésének stratégiai programja. 2004-ben a Megyei Területfejlesztési Tanács vezetésével az önkormányzatok elkészítették és benyújtották a program Európai Unió Kohéziós Alap támogatási kérelméhez szükséges dokumentumokat. Az Európai Bizottság a 2004-2006 programozási időszakban a Projekt csak egy részének pénzügyi támogatásához járult hozzá a Kohéziós Alap keret kimerülése miatt. Az I. ütem megvalósítására az önkormányzatok által 2006-ban megalakított Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás 2006. március 29-én Támogatási Szerződést kötött a Kohéziós Alap Közreműködő Szervezetével, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériummal.

¹ A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás 2/2008. (II.26.) számú határozatával Kótaj Község Önkormányzatát és Nyírbogdány Község Önkormányzatát – a Társulásban történő szerepvállalásuk illetve teherviselésük miatt kialakult hosszas jogvitát követően – 2008. március 15. hatállyal a Társulás tagjai sorából kizárta.

A projekt célja: a fejlesztéssel érintett lakosság számára olyan települési szilárd hulladékgyűjtési-kezelési rendszer megvalósítása, amellyel teljesülnek mind az Európai Unió vonatkozó követelményei, mind az ezekkel harmonizáló hazai jogszabályok előírásai. A regionális hulladékgazdálkodási rendszerhez csatlakozott települések megállapodtak, hogy a régióon belül három önálló gyűjtőközteret hoznak létre Nyíregyházán, Nagyecsedén és Kisvárdán.

2. Szilárdhulladék-gazdálkodási Program I. üteme

A CCI 2004/HU/16/C/PE/004 számú, a „*Szilárdhulladék-gazdálkodási Rendszer – I. ütem*” projekt támogatási szerződése alapján a megítélt összes beruházási költség **35.844.654 EUR**, melyből 10% (3.584.465 EUR) terhelte önerőként a résztvevő önkormányzatokat, 78% EU támogatás (27.958.830 EUR) és 12% az állami költségvetés hazai társfinanszírozása (4.301.359 EUR). A Projekt befejezése és pénzügyi lezárása 2011. december 31-én megtörtént.

Az elkészült létesítmények helyszínei:

- Kisvárdai Hulladékkezelő Központ és bekötőút, Kisvárdai, Külterület 068/17 hrsz.
- Nagyecsed Hulladékkezelő Központ és bekötőút, Nagyecsed, Külterület 0188/19 hrsz.
- Nyíregyháza Szilárdhulladék lerakó, Nyíregyháza, Külterület 02354/5 hrsz.
- Nyíregyháza Hulladékkezelő Központ és bekötőút, Nyíregyháza, Külterület 02350/10 hrsz.
- Nyíregyháza Hulladékudvar, Nyíregyháza, Kerék út 1. Nyíregyháza, 0504/1 hrsz.

Az I. ütemben az alábbi táblázat szerinti hulladékkezelő eszközrendszer, vagyonelemek valósultak meg és kerültek átadásra üzemeltetésre:

	Aktívált érték (Ft-ban)
Kisvárdai hulladéklerakó	
Kisvárdai földterület	79 542 690
Kisvárdai hulladéklerakó	1 334 651 198
Kisvárdai hulladéknylvántartó	2 404 240
Kisvárdai kompaktor (jármű)	80 377 624
Kisvárdai komposzttelep	46 688 002
Kisvárdai homlokrakodó (munkagép)	15 807 150
Kisvárdai traktor (munkagép)	10 777 602
Kisvárdai komposztforogató	6 035 458
Kisvárdai komposztrosta	8 047 276
Kisvárdai mobil komposzt aprítógép	26 584 752
Kisvárdai út	588 711 938
KISVÁRDA ÖSSZESEN	2 199 627 930
Nagyecsed hulladéklerakó	
Nagyecsed földterület	12 095 658
Nagyecsed hulladéklerakó	1 411 614 285
Nagyecsed hulladéknylvántartó	2 404 240
Nagyecsed kompaktor (jármű)	80 377 653
Nagyecsed komposzttelep	46 688 002

Nagyecsed i homlokrakodó (munkagép)	15 807 150
Nagyecsed i traktor (munkagép)	10 777 602
Nagyecsed i komposztforgató	6 035 458
Nagyecsed i komposztrosta	8 047 276
Nagyecsed i mobil komposzt aprítógép	26 584 752
Nagyecsed i út	529 838 381
NAGYECSED ÖSSZESEN	2 150 270 457
Nyíregyházi hulladéklerakó	
Nyíregyházi kompaktor (jármű)	103 896 088
Nyíregyházi út	159 981 479
Nyíregyházi földterület	233 301 004
Nyíregyházi hulladéklerakó	1 514 112 393
Nyíregyházi válogatócsarnok	1 156 397 420
Homlokrakodó	45 000 358
Targonca (1 db)	11 250 091
Hulladékkezelő rendszer	2 163 818
Nyíregyháza válogatótechnológia	495 051 090
Nyíregyházi hulladékudvar	60 913 939
NYÍREGYHÁZA ÖSSZESEN	3 782 067 680
Megyei szint	
1100 literes hulladékgyűjtő (900 db)	29 984 541
120 literes hulladékgyűjtő (20000 db)	82 855 810
Vegyes hulladékgyűjtő gépkocsi (jármű 10 db)	321 850 950
Szelektív hulladékgyűjtő gépkocsi (jármű 3 db)	96 555 285
Görgős konténerszállító jármű (jármű 1 db)	31 201 901
120 literes hulladékgyűjtő (15000 db)	65 939 233
Vegyes hulladékgyűjtő gépkocsi (jármű 18 db)	651 885 733
Földterület utak összesen	167 277 884
MEGYEI ÖSSZESEN	1 447 551 337
Rekultivációs tervek, engedélyek	
Rekultivációs tervek, engedélyek	226 538 596
AKTIVÁLÁS ÖSSZESEN	9 806 056 000

3. Szilárdhulladék-gazdálkodási Program II. üteme

A Kohéziós Alapból támogatott Szilárdhulladék-gazdálkodási Program I. ütemében nem épültek meg a mechanikai-biológiai kezelés létesítményei, pedig ezt a környezetvédelmi hatóság az új központok lerakóinak engedélyezésénél feltételül szabta. A Hulladékgazdálkodási Program II. ütem tartalmazza a szelektív hulladékrendszer fejlesztést és a mechanikai-biológiai előkezelő telepítését mindhárom regionális központra.

A benyújtott KEOP-1.1.1/2F/09-11-2012-0003 azonosító számú pályázatot a Magyar Kormány 1075/2013. (II.21.) sz. Kormányhatározatában 2.941.202.824,- Ft támogatásban részesítette, amely 78,17 %-os támogatás megítélését jelentette. A támogatási szerződés 2013.06.21. napján történt megkötését követően a Társulás a támogatási intenzitás módosítását kezdeményezte – a Társulási Tanács 3/2013. (VI.26.) számú határozata alapján – a támogatási ráta megemlése érdekében. Pozitív elbírálás után a támogatás intenzitás megváltozott.

A Projekt forrásmegoszlása %-ban:

- Támogatás intenzitás 94,369032%
- Saját forrás 5,630968%

A Támogatási Szerződés szerint a Projekt végleges forrásösszetétele a következő volt:

- Projekt összköltsége: 3.828.708.500,- Ft
- Támogatás összege: 3.613.115.149,- Ft
- Saját erő összege: 215.593.351,- Ft

A Társulás 2015. évben a saját erő összegére az EU Önerő Alapra önerő-támogatás iránti kérelem nyújtott be, melyet az EU Önerő Alap 100%-ban támogatott. Így a projekt 100%-os EU és állami támogatással valósult meg.

A Projekt megvalósult elemei:

Létesítmény	Az indikátor megnevezése	Mérték-egység	Célérték	Beruházási érték (Ft-ban)
Mechanikai-biológiai kezelés	Nyíregyházi MBH	kapacitás, t	60.000	829.500.000
	Kisvárdai MBH	kapacitás, t	35.000	
	Nagyecsedí MBH	kapacitás, t	20.000	
Gyűjtősziget	Gyűjtősziget alépítmény	db	150	
Gépek	Anyagmozgató- és rakodógépek	db	11	583.935.500
Szelektív gyűjtés	Szelektív tömörítő gyűjtőautó (házhoz menő gyűjtés)	db	18	893.550.000
	Szelektív tömörítő gyűjtőautó (gyűjtősziget)	db	1	
	Görgős konténeres jármű beemelőlvel - üveggyűjtés	db	1	
	Billencs szállítójármű	db	5	
	Gyűjtőszigetek konténerei (1 db műanyag, 1 db papír, 1 db üveg/sziget)	db	150	1.433.040.000
	Üveggyűjtő konténerek (gyűjtőpont - házhozmenő szelektív gyűjtés kiegészítése)	db	120	
	Szelektív hulladékgyűjtő edény (csomagolóeszköz)	db	100.000	
Megelőzés	Házi komposztálás	db	35.000	

A projekt megvalósításának kezdő időpontja: 2013. június 30.
A projekt megvalósításának befejezése: 2015. október 31.

A projektben tervezett valamennyi tevékenység megvalósult, illetve valamennyi eszköz beszerzése megtörtént. A szelektív gyűjtőedények lakossági kiosztása az önkormányzatok közreműködésével jelenleg zajlik. A három MBH kezelő és annak gépei üzemeltetésre átadásra kerültek.

4. Bezárt lerakók rekultivációja

4.a. KEOP-2.3.0/2F/09-2010-0031 számú projekt

A Társulás az Új Magyarország Fejlesztési Terv támogatási rendszere keretében, a KEOP 2.3.0. számú rekultivációs pályázatát 2010. december 20-án nyújtotta be, melyet az Irányító Hatóság 2011. május 05-én támogatásban részesített.

A projekt keretében rekultiválásra került 108 db bezárt hulladéklerakó. A **Rekultivációs Projekt** bruttó **6.771.086.006,- Ft összköltséggel** 100 %-os támogatással valósult meg. Az érintett önkormányzatokra a beruházási költségek szétbontásra kerültek. A Projekt Zárójelentés elfogadása napjával a **Társulás és az érintett önkormányzatok között Átadás-átvételi megállapodás aláírásával térítés nélkül átadásra került a Projekt keretében létrejött vagyon, azaz a beruházási érték.** Az önkormányzatok a megállapodás aláírásával kötelezettséget vállalnak arra, hogy az átvett vagyont törzsvagyonként tartják nyilván, továbbá azt saját számviteli nyilvántartásaikban, mint az adott terület értékkorrekcióját tartják nyilván és gondoskodnak a rekultiváció során a Társulás által vállalt kötelezettségek teljesítéséről.

4.b. KEOP-2.3.0/2F/09-2010-0031 számú projekt kiegészítése

A Rekultivációs Projekt 2015. január 27-i zárását követően a Társulás kérte a Támogatási Szerződés életben tartását, mivel a projekt folytatásaként további hulladéklerakók rekultivációját tervezi megvalósítani. Továbbra is feltétele a támogatásnak, hogy a lerakó tulajdonosa az önkormányzat vagy az állam legyen, valamint a terület minősítése művelésből kivett terület és az adott ingatlan tehermentessége. Így csak azok a hulladéklerakók kerülhettek be az újabb pályázatba, amelyeknek az érintett önkormányzat a tulajdonviszonyát időközben rendezte.

Az 547/2013. (XII. 30.) Kormányrendelet az egységes működési kézikönyvről 412. pontjának a) és b) bekezdése alapján **műszaki, szakmai tartalomnöveléssel 22 db további hulladéklerakó rekultivációjával** bővült a projekt. Ez alapján 2015. év végével bezárólag lehetőség nyílt a már lezárt rekultivációs projekt újraindítására és újabb lerakók 100%-os támogatással történő rekultivációjára.

A kiegészített és jóváhagyott műszaki szakmai tartalom megvalósítására **bruttó 1.672.600.815,- Ft** költségnövekedés került megítélésre. A 22 db lerakó rekultiválása jelenleg folyamatban van. A befejezési határidő: 2015. december 15.

A Projektben szereplő 22 db hulladéklerakó:

Bátorliget	Nyírlövő
Botpalád	Nyírtét
Cégénydányád	Ópályi
Dámóc	Ökörítőfülpös
Demecser	Pátroha
Gyügye	Penészlek
Lácacséke	Petneháza
Méhtelek	Szamosatárfalva
Nábrád	Tiszadada
Nagykálló	Tornyospálca I.
Nyírgyulaj	Tornyospálca II.

5. Üzemeltetés

Az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft. (továbbiakban: Társaság) – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás 1/2007. (II. 28.) számú cégalapító határozata alapján – azzal a céllal jött létre, hogy a Társulás területén kialakításra kerülő hulladékgazdálkodási rendszer létrehozását elősegítse, működtesse, és az ehhez szükséges gazdasági, pénzügyi és jogi előfeltételeket biztosítsa.

A Társaság célja továbbá a Társulás tagtelepüléseinek lakossági szilárdhulladék-közszolgáltatásának üzemeltetése az Európai Unió támogatási előírásaira figyelemmel, a mindenkor hatályos közbeszerzési és környezetvédelmi jogszabályoknak megfelelően.

A Társaság a Társulás által megvalósítani tervezett Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei regionális Szilárdhulladék-gazdálkodási projekt létrehozásához szükséges önerő biztosítása céljára – 2.000.000.000,- (kettőmilliárd) Ft értékű, svájci frank (13.306.719 CHF) alapú kötvényt bocsátott ki, mely kötvényt az ERSTE Bank Hungary Nyrt. jegyezte le 2007. évben. A kötvény törlesztésére, valamint a kamatfizetés tekintetében is 5 év türelmi idő került meghatározásra, így a törlesztést 2012. évben kellett megkezdeni.

2014-től kb. 180.000 háztartás és 585.000 lakos ellátójaként – a fővároson kívül – a Társaság lett az országban a legnagyobb hulladék-közszolgáltató cég.

A Társaság tevékenységei:

Lakossági szilárdhulladék gyűjtés és szállítás

A települési szilárdhulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatási feladatokat a Társaság jelenleg 240 településen látja el.

Eseti konténeres hulladékszállítás

Az alkalmanként nagyobb mennyiségben, illetve közületeknél keletkező hulladékok (pl. építési törmelék, nagy darabos lom stb.) gyűjtésére is biztosít 4 m³-es konténereket, és gondoskodik azok elszállításáról valamennyi település esetében.

Szelektív hulladék gyűjtés, szállítás és kezelés

Jelenleg a Társaság valamennyi általa szolgáltatott településen bevezette a szelektív zsákos gyűjtést. A begyűjtött hulladék mennyisége és minősége egyelőre elmarad a tervezett szinttől. A begyűjtött szelektív hulladék a nyíregyházi válogatóban kerül válogatásra és bálázásra. A szelektív hulladékgyűjtés koordinálását és támogatását végző Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség és a Társaság között a begyűjtés és hasznosítás támogatására szerződés jött létre.

Biológiai bomló zöldhulladék komposztálás

A lerakásra kerülő hulladék szervesanyag tartalmának csökkentése érdekében a Társaság egy-egy komposztálót működtet Kisvárdán és Nagyecsedben. 2014. évben a zöldhulladék gyűjtése saját teljesítésben és alvállalkozók bevonásával történt. A nyíregyházi lerakó esetében a már meglévő komposztáló üzemeltetését az arra engedéllyel rendelkező Térségi Hulladék-Gazdálkodási Nonprofit Kft. végzi, mely tevékenységet a Társaság külső szolgáltatásként veszi igénybe.

A 2013. év január 1. napján hatályba lépő hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) alapján véve kedvező jogi környezetet teremtett a többségi önkormányzati tulajdonú közszolgáltatóknak, így a Társaságnak is. Ugyanakkor számos olyan jogszabály lépett életbe, melyek jelentősen csökkentik árbevételét, illetve növelik kiadásait. Mindezt ráadásul egy olyan gazdasági környezetben, ahol egyébként is érezhetően csökken a lakosság fizetési hajlandósága.

A Társaság a létesítmények üzembe vételétől kezdődően bérleti díjat fizet a Társulásnak. A bérleti díj mértéke megegyezik a Társulásnál elszámolt amortizáció + rekultivációs alap + hiteltörlesztés mértékével. 2015. év harmadik negyedével bezárólag a fennállás óta a Társulás nettó 2.376.000.000,- Ft értékben állított ki számlát a Társaság felé, melyből – a banki törlesztőrészletek kompenzálásával együtt – 1.062.406.682,- Ft-ot fizetett meg, s melyből 1.313.593.318,- Ft jelenleg is kiegyenlítetlen tartozás.

2016. évtől kezdve várhatóan, a szilárdhulladék projekt II. ütemében létrehozott, üzemeltetésre átvett eszközök után is bérleti díjat kell fizetnie a Társaságnak, melynek éves mértéke kb. 400.000.000 Ft többlet költséget jelent majd.

A Társaság 2012. szeptemberben fizette meg az 1. banki törlesztő részletet, ezt követően minden negyedév végén esedékes a kb. 220.000 CHF megfizetése 20 éven át. Eddig mindösszesen 8.002.247 CHF-et fizetett meg a Banknak rendszeres törlesztő részletként, illetve előtörlesztésként. **A jelenleg fennálló tartozás mértéke: 5.304.471 CHF tőke + 1.010.376 CHF kamat = 6.314.847 CHF (kb. 1.831.305.630 HUF).**

A finanszírozási helyzet stabilizálásának érdekében – a hitelező bank javaslatára – a Társaság kezdeményezte a CHF alapú hitel kiváltását HUF alapú hitellel. Ennek érdekében kormányengedélyt kért egyrészt a saját hitelének forintosítása, másrészt a Társulás kezességvállalására vonatkozóan. A szükséges kormányengedélyek megadásáról a Kormány a 1746/2015.(X.15.) és a 1747/2015.(X.15.) Kormányhatározatban támogató döntést hozott. A forintosításra vonatkozó banki hitelszerződés megkötése folyamatban van.

A hulladéktörvény alapján a Társaság a lerakásra kerülő hulladék után tonnánként 6.000,- Ft lerakási járulékot köteles megfizetni az államnak 2015. évben is. A 2014. évi lerakási járulékot a működési költségekre biztosított állami támogatás igénybevétele mellett sikerült maradéktalanul megfizetni. A 2015. év első két negyedévére eső járulékot a Társaság megfizette, illetve a 3. negyedév megfizetésére halasztást kért. A 2015. évi várható teljes lerakási járulékfizetési kötelezettség kb. **720 millió Ft lesz.**

A fenti folyamatok hatására a Társaság 2014. évi I-III. negyedéves eredménye -487.135 eFt (veszteség).

A Társaság a jogszabályoknak megfelelően rendelkezik valamennyi, a működéshez szükséges engedéllyel. Minimális saját eszközállománnyal rendelkezik, működését a Társulástól bérelt infrastruktúra és gépek felhasználásával és önkormányzati tulajdonú cégek alvállalkozóként történő bevonásával végzi. **Jelenlegi dolgozói létszáma 158 fő.**

A hulladékgazdálkodás országos rendszere jelenleg erőteljes átalakítás alatt áll, melynek végeredményeként – várhatóan – létrejön egy nemzeti hulladékgazdálkodási koordináló szervezet, mely a jelenlegi hulladék közszolgáltatók adminisztratív feladatait átveszi, s a közszolgáltatókat alvállalkozóként foglalkoztatja majd, a költségeket maradéktalanul fedező közvetlen alvállalkozói díj megfizetésével.

Nyíregyháza, 2015. november 06.

 SZSZBMFÜ^{1.}
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI
TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI
ÜGYNÖKSÉG NONPROFIT KFT.
4400 Nyíregyháza, Benczúr tér 7.
Adószám: 21542833-2-15

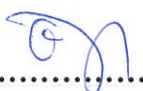
Dr. Kondra Laura

**SZSZBMFÜ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Területfejlesztési és Környezetgazdálkodási
Ügynökség Nonprofit Kft.
ügyvezető**

Seszták Oszkár

**Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Szilárdhulladék-gazdálkodási
Társulás
elnök**

Éberhardt Gábor

**Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási
Nonprofit Kft.
ügyvezető**

Észak-Alföldi
Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.
4400 Nyíregyháza, Benczúr tér 7.
Adószám: 13919867-2-15
- 1 -